

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden

DATUM 8 november 2023
ZAAKNUMMER 1366764
BEHANDELD DOOR L. Terlouw
TELEFOON (035) 629 2471
UW KENMERK
BIJLAGEN
BETREFT Tekort jeugdbudget voor 2023

Geachte raadsleden,

Met deze collegebrief informeren wij u over de verwachte overschrijding van de begroting van ons jeugdbudget. We hebben € 25.628.000 begroot en we verwachten € 27.628.000 uit te geven op basis van onze huidige raming; een overschrijding van € 2.000.000.

Het college trekt zich de onvoorziene hoogte van deze overschrijding aan.

Hoewel de systematiek van de Jeugdwet het voor gemeenten over het algemeen niet eenvoudig maakt om te sturen op de totaaluitgaven van het jeugdbudget, vinden wij het essentieel om de uitgavenontwikkeling tijdiger in beeld te krijgen. Wij pakken dit dan ook met prioriteit op. We onderzoeken wat onze mogelijkheden zijn om de voorspelbaarheid van de uitgavenontwikkeling te vergroten opdat de ontwikkelingen in het jeugdbudget in 2024 weer regulier onderdeel van de P&C-cyclus kunnen zijn. We zoeken uiteraard ook uit of het om structurele kosten gaat. Mocht dat het geval zijn, dan informeren wij u in hoeverre dit nadeel doorwerkt in de komende jaren. Wij informeren u in het eerste kwartaal 2024 over de maatregelen die wij nemen om tijdigere en betere prognoses te maken en het gebruik van niet-gecontracteerde zorg meer te kunnen beheersen.

Oorzaken

De Jeugdwet kent een open einderegeling en dat betekent dat gemeenten de jeugdhulp moeten inzetten en betalen die nodig is, ongeacht de begroting. Het grootste deel van de jeugdhulp wordt ingezet door andere wettelijke verwijzers dan gemeenten (met name gecertificeerde instellingen en huisartsen). Daardoor hebben gemeenten beperkt invloed op een aanzienlijk deel van de zorgkosten. Dit levert dan ook in bijna alle gemeenten tekorten op.

Onze belangrijkste oorzaken voor de overschrijding van het jeugdbudget 2023 zijn:

- **Verblijf en inzet niet-gecontracteerd aanbod**

De voornaamste oorzaak van het toegenomen tekort is de stijging van de kosten van verblijf en dan met name het niet-gecontracteerde aanbod. Gecertificeerde instellingen worden van overheidswege gecertificeerd om maatregelen in het kader van de jeugdreclassering en jeugdbescherming te mogen uitvoeren. Er is door de gecertificeerde instellingen al veel meer dan

vorig jaar gebruik gemaakt van niet-gecontracteerde zorgaanbieders voor verblijf. Gecertificeerde instellingen geven als reden dat er onvoldoende (geschikte) beschikbaarheid is van gecontracteerd aanbod in het verblijfsperceel. De kosten voor niet-gecontracteerde verblijfsplekken liggen daarmee al € 550.000 hoger dan over kalenderjaar 2022.

- **Begeleiding**

De verblijfsinstellingen vragen in veel gevallen inzet van intensieve individuele begeleiding als voorwaarde bij plaatsing. Daarnaast wordt er meer dan voorheen, gebruik gemaakt van individuele begeleiding voor kinderen die niet naar school kunnen, om te voorkomen dat ze thuis komen te zitten. Dit betekent een stijging t.o.v. 2022 van ruim € 500.000.

- **Verzwarend doelgroep, verzwarend Persoons Gericht Aanpak (PGA)**

We zien een toename en verzwarend van jongeren die crimineel en/of overlastgevend gedrag laten zien. De Raad voor de Kinderbescherming bevestigt dit beeld voor de regio Gooi en Vechtstreek. Als gevolg hiervan zijn er meer jongeren met jeugdreclassering en/of persoonsgerichte aanpak. Deze jongeren krijgen intensieve, over het algemeen dure hulp, vaak in de vorm van niet-gecontracteerd verblijf.

Waar deze groep jongeren in het verleden pas laat in beeld kwamen bij de gemeente, zijn we door de PGA-aanpak al in een vroeger stadium preventief betrokken en zetten we eerder ondersteuning in voor deze jongeren. Dit betreft dan met name begeleiding. We zien een lichte toename van de aantallen jongeren met een PGA-traject. Dit is ook een extra uitgave van € 400.000.

- **Woonplaatsbeginsel**

Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Het bepaalt ook welke gemeente de jeugdhulp betaalt. Het woonplaatsbeginsel is gewijzigd waardoor gemeenten zijn geconfronteerd met jeugdigen van wie de zorg is ingezet in en door een andere gemeente. Hilversum is een zogenaamde nadeelgemeente omdat wij meer kinderen met duurdere zorgtrajecten uit andere gemeenten hebben gekregen dan dat wij hebben overgeplaatst naar andere gemeenten. Het betreft hier een extra uitgave van € 300.000.

- **Overige posten**

Tot slot is een stijging zichtbaar op kleinere posten zoals BSO+, snel inzetbare hulp, diagnostiek en enkelvoudige dyslexie. Deze leiden tot ongeveer een stijging van € 200.000.

Voorspelbaarheid

Informatie voorziening niet-gecontracteerde zorg

Het grootste deel van de zorg is ingekocht via onze Regio Gooi en Vechtstreek (regio), evenals het contractmanagement (incl. monitoren kwaliteit geleverde zorg). Sinds 2021 is een stijgende trend waar te nemen van zorg die niet is ingekocht via de regio. Niet-gecontracteerde zorg wordt ingezet omdat het een specifieke vorm van zorg betreft of omdat de gecontracteerde aanbieders onvoldoende capaciteit hebben. Deze zorg wordt met name ingezet door gecertificeerde instellingen. Er is nog geen goede informatievoorziening als het gaat om niet-gecontracteerde zorg.

Afgelopen jaren is hard gewerkt aan de voorspelbaarheid van de uitgaven. Voor de gecontracteerde zorg is de voorspelbaarheid de afgelopen jaren sterk verbeterd. Het huidige nadeel wordt grotendeels bepaald door niet-gecontracteerde zorg.

Bij niet-gecontracteerde zorg werken we met verplichtingen. Deze verplichtingen zijn de basis voor de prognoses. In 2022 waren de uitgaven niet-gecontracteerde zorg minder dan € 1.000.000. In het eerste kwartaal van dit jaar was een stijging waarneembaar, echter niet zorgwekkend. Eind derde

kwartaal bleek er echter sprake van een zodanige snelle stijging, dat de begroting van niet-gecontracteerde zorg niet langer reëel was.

In de Eindejaarsrapportage 2023, die u één dezer dagen ontvangt, staan de meest actuele ramingen voor 2023 verwerkt. Uw raad wordt op basis daarvan voorgesteld de begroting 2023 aan te passen.

Jeugd	2019	2020	2021	2022	2023
Begroting	€ 16.390.000	€ 19.424.000	€ 19.672.000	€ 22.986.000	€ 25.628.000
realisatie	€ 16.975.000	€ 18.990.000	€ 21.100.000	€ 23.718.000	€ 27.628.000

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top